

[Morten Lange.]

lution i støtten til de unge. Måler man derimod mod den alen, som anvendes i vore forskellige nabolande, i hvert fald de fleste af dem, er det kun, hvad man kunne kalde en nødtørfølg dansk ajourføring. Vi er stadig væk forholdsvis langt bag ved adskillige af vore nabolande — jeg tænker her specielt på England, som for længst har lagt et meget mere fuldkomment net af understøttelse ud — så det er altså kun, når vi ser det fra vor nationale synsvinkel, vi kan sige, at det var et virkelig epokegørende fremstød, men naturligvis er det også ud fra den vinkel, vi nemmest ser det.

Når spørgsmålet allerede nu må stilles om lovens revision, kommer det formodentlig næppe som en overraskelse for dem, der deltog i udvalgsarbejdet for små 2 år siden. Vi tænkte allerede dengang på at indsætte en revisionsparagraf, men slog os til ro med, at kravet om revision kunne fremsættes når som helst af dem, der mente, det var begrundet, og det er i og for sig denne ret, jeg her har benyttet mig af. De årsager, som især gjorde, at en revision kunne komme på tale, var allerede dengang klare; en hel del af basis for det lovgivningsarbejde, vi lavede, var forholdsvis løst, vi vidste relativt lidt om forholdene for de unge i en mere kortvarig uddannelse, det var kun for de længere uddannelser, vi havde en brugbar statistik. Også de nye støtteformer til 8. og 9. klasserne var naturligvis så meget af et eksperiment, at en revision efter en kort frist allerede af den grund kunne have været påkrævet.

Men vi var også klar over, at en af de mest revisionskrævende faktorer, der kunne vise sig, var selve spørgsmålet om kommende prisstigninger; der var peget på det i den betænkning, som dannede grundlag for udvalgets arbejde, og det kom naturligvis også frem fra tid til anden under behandlingen af lovforslaget. Jeg fremførte det selv, at nok var beløbet antageligt for 1961, men i 1962 og 1963 kunne det godt ske, at forholdet allerede var væsentligt anderledes, og det må jo nok siges, at forholdet virkelig er kommet til at ligge væsentligt anderledes; den højtærede undervisningsminister kunne allerede for ét år finde en stigning i studentertallet på 12 pct., og da vi nok må regne med en 2-årig periode til behand-

lingen, må det siges, at det er en ganske alvorlig stigning, vi er ude for.

Jeg har ikke været i stand til selv at skaffe en fuldstændig oversigt over alle disse tal, men jeg er tilfreds med, at den højtærede minister for et enkelt år har kunnet påvise en stigning på 12 pct., og det er allerede meget. Men hertil kommer, at der formodentlig er sket nogle andre udviklinger, som i høj grad har gjort en forøgelse af støtten tiltrængt. Jeg tænker her ikke alene på de almindeligt stigende leveomkostninger — man kan måske sige, at studenterne kan spænde livremmen endnu en tand ind i takt med flæskeprisernes stigning — men på den slags ting, som man kunne have undgået, nemlig sådan noget som omsætningsafgift på bøger. Udgiften til lærebøger er en betydelig faktor for de studerende, for visse studenter kan den løbe op til ca. 3.000 kr. for perioden, og omsætningsafgift på dette vigtige kulturprodukt anser jeg rent personlig, bortset fra at det er umoralsk, for at være i hvert fald en tyngende byrde for en gruppe, vi i forvejen meget gerne vil støtte.

Men dér, hvor vi især må konstatere, at udviklingen har været farlig og underminerende for ungdommens uddannelsesforhold, er på spørgsmålet om ungdommens boligforhold. Den tidligere undervisningsminister, hr. Jørgen Jørgensen, sagde ved sin fremsættelse af lovforslaget en hel del om kollegier og om nødvendigheden af, at der blev stillet kollegier til rådighed for de studerende. Udviklingen på dette område har så sandelig ikke været hurtig. Vi hører en hel del om kollegieplaner og meget lidt om rejsegilder og meget lidt om indvielser. Samtidig mærkede vi i september, hvilket var anledningen til mit spørgsmål til den højtærede minister, at presset på værelser ikke mindst i København var ganske uhyrlig stort og givetvis har medført, at værelsesprisen her i København og sandsynligvis også i Århus og andre steder er steget ganske alvorligt. Det er en meget stor post på de studerendes budget, og der er ingen tvivl om, at skulle vi i dag stille et budget op for, hvad det koster at leve for en student på et beskedent niveau, er stigningen i dette tal af en betydelig størrelse — jeg vover at gætte på noget i retning af 15-20 pct. Det er derfor ikke alene det